

Jorge Wagensberg, físic i gran divulgador científic

Tipus: [1]

Autor: [Ciència](#) [2]

Creació: Publicat per [Ciència](#) [2] el 07/03/2018 - 15:02 | Última modificació: 09/03/2018 - 08:26

Contingut relacionat :

Científic, intel·lectual, animador del debat d'idees i renovador de la museologia científica. Un humanista apassionat per la música, l'art, la literatura i la ciència. Va morir el dissabte 3 de març al seu domicili per una malaltia que es va precipitar en els últims dies. Com a **figura cabdal de la divulgació científica** a casa nostra i com a referent de prestigi internacional, la seva absència deixa un gran buit que sense dubte serà molt difícil d'omplir. Fem un breu **repàs a la seva trajectòria i a la seva obra.**

Jorge Wagensberg era descendent d'una família de jueus polacs que van fugir de l'antisemitisme i van arribar a Barcelona als anys 30. L'any 1976 es va doctorar en Física per la Universitat de Barcelona. I des del 1981 i fins el 2016 va ser professor de Teoria dels processos irreversibles a aquesta mateixa facultat. També va ser professor convidat a la Danube University Krems (Austria).

El 1991 Wagensberg va acceptar l'encàrrec de dirigir el Museu de la Ciència de la Fundació La Caixa i va iniciar una transformació radical de model que va culminar l'any 2004 amb la creació del CosmoCaixa, amb seus a Barcelona i a Madrid. Volia que el museu fos "una universitat per a ciutadans, premis Nobel i nens, tot a la vegada". El museu va ser premiat l'any 2006 amb l'European Museum of the Year Award pel Consell d'Europa. Un any després, la Generalitat de Catalunya li va atorgar la Creu de Sant Jordi. El 2010 va ser nomenat doctor honoris causa per la Universitat de Lleida. També va impulsar, juntament amb el científic Martí Boada, el Museu

Europeu del Bosc de Sant Celoni, projecte encara no realitzat. Des del 2014 Wagensberg treballava en el projecte de la futura seu del Museu del Hermitage a Barcelona amb una proposta museogràfica orientada a fusionar art i ciència i a estimular el coneixement.

Va ser president de ECSITE (European Collaborative for Science & Technology) entre 1993 i 1995. Desde 2010, va ser membre fundador de l'EMA (European Museum Academy). Va participar en la pionera comissió de divulgació de la Generalitat (1988-1996) i en les jornades internacionals de ciència i art en el Museu Dalí de Figueres (1985).

Com a científic, Wagensberg va escriure un centenar de treballs d'investigació sobre termodinàmica, matemàtica, biofísica, microbiologia, paleontologia, entomologia, museologia científica i filosofia de la ciència. Com a articulista, col·laborava regularment amb la revista *Mètode* i amb els diaris *El País* i *El Periódico*. Va escriure una vintena de llibres de divulgació científica i milers d'aforismes.

En 1983 va fundar a l'editorial Tusquets la col·lecció *Metatemas*, dedicada al pensament científic, on va publicar més d'un centenar de títols d'alta divulgació científica d'autors com: Erwin Schrödinger, Albert Einstein, Konrad Lorenz, Richard Feynman, Stephen Jay Gould, Jacques Monod, François Jacob, Norbert Wiener, Murray Gell-Mann, Martin Gardner, Martin Rees, Richard Dawkins, Benoît Mandelbrot, Lynn Margulis, Douglas Hofstadter, Sheldon Glashow, René Thom i el mismo Wagensberg, entre d'altres.

A continuació recordem els principals títols de la seva producció en matèria de divulgació científica.

Llibres

[Solo se puede tener fe en la duda](#) [3] (Tusquets, 2018)

[Teoría de la creatividad, eclosión, gloria y miseria de las ideas](#) [4] (Tusquets, 2017)

[Solo tenemos un planeta](#) [5] (Icària, 2017) (amb Joan Martínez Alier)

[Algunos años después](#) [6] (Now Books, 2015)

[El pensador intruso](#) [7] (Tusquets, 2014)

[Altamira, un mar de historias](#) [8] (2013)

[Más árboles que ramas: 1116 aforismos para navegar por la realidad](#) [9] (Tusquets, 2012)

[Las raíces triviales de lo fundamental](#) [10] (Tusquets, 2010)

[Yo, lo superfluo y el error](#) [11] (Tusquets, 2009)

[El gozo intelectual: teoría y práctica sobre la inteligibilidad y la belleza](#) [12] (Tusquets, 2007)

[A más cómo, menos por qué: 747 reflexiones con la intención de comprender lo fundamental, lo natural y lo cultural](#) [13] (Tusquets, 2006)

[La rebelión de las formas: o cómo perseverar cuando la incertidumbre aprieta](#) [14] (Tusquets, 2004)

[Si la naturaleza es la respuesta ¿cuál era la pregunta?: y otros quinientos pensamientos sobre la incertidumbre](#) [15] (Tusquets, 2002)

[Ideas para la imaginación impura](#) [16] (Tusquets, 1998)

[Ideas sobre la complejidad del mundo](#) [17] (Tusquets, 1985)

Articles

[Articles d'opinió](#) [18] a *El Periódico*

[Articles d'aforismes](#) [19] a *El País*

[Articles](#) [20] a la revista *Mètode*

- [21]

URL d'origen: <https://sciencecorner.diba.cat/news/2018/03/07/jorge-wagensberg-fisic-gran-divulgador-cientific>

Enllaços:

[1] <https://sciencecorner.diba.cat/>

[2] <https://sciencecorner.diba.cat/members/ciencia>

[3] <https://www.planetadelibros.com/libro-solo-se-puede-tener-fe-en-la-duda/264261>

[4] <https://www.planetadelibros.com/libro-teoria-de-la-creatividad/241892>

[5] <http://www.icariaeditorial.com/libros.php?id=1636>

[6] <http://www.arallibres.cat/es/now-books/catalogo/1/763/algunos-anos-despues>

[7] <https://www.planetadelibros.com/libro-el-pensador-intruso/193045>

[8] <https://www.editorialmediterrania.com/product/altamira/>

[9] <https://www.planetadelibros.com/libro-mas-arboles-que-ramas/89639>

[10] <https://www.planetadelibros.com/libro-las-raices-triviales-de-lo-fundamental/89630>

[11] <https://www.planetadelibros.com/libro-yo-lo-superfluo-y-el-error/89625>

[12] <https://www.planetadelibros.com/libro-el-gozo-intelectual/189718>

[13] <https://www.planetadelibros.com/libro-a-mas-como-menos-por-que/212037>

[14] <https://www.planetadelibros.com/libro-la-rebelion-de-las-formas/89602>

[15] <https://www.planetadelibros.com/libro-si-la-natura-es-la-resposta-quina-era-la-pregunta/89905>

[16] <https://www.planetadelibros.com/libro-ideas-para-la-imaginacion-impura/89572>

[17] <https://www.planetadelibros.com/libro-ideas-sobre-la-complejidad-del-mundo/89528>

[18] <https://www.elperiodico.cat/ca/autor/jorge-wagensberg/>

[19] https://elpais.com/autor/jorge_wagensberg/a/

[20] <https://metode.es/author/jorge-wagensberg>

[21] <https://sciencecorner.diba.cat/node/304>